

[inst] ALLICHT

Licht, architectuur en design

Lichtpunten Dutch Design Week

Nieuwe wetgeving ecodesign

Brandstof tot nadenken

Women in Lighting, een wereldwijde beweging

Ongeveer de helft van alle lichtontwerpers wereldwijd is vrouw. Toch zijn het voornamelijk mannen die spreken op conferenties, jureren voor awards, papers indienen of in redacties van vakbladen zitten. Women in Lighting wil hierin verandering brengen.

– Door Trea ten Kate

Juliette Nielsen van Beersnielsen Lichtontwerpers en Christine Kühne-Setiowaty van CC-TC / i4Light hebben een aantal zaken gemeen: ze hebben een passie voor licht, zijn allebei zelfstandig en onafhankelijk lichtontwerper en zijn allebei vrouw. Ook zijn ze nauw betrokken bij Women in Lighting: Nielsen als ambassadrice en Kühne als brand ambassador vanuit Formalighting. Women in Lighting is begin 2019 in Engeland gestart en inmiddels actief in 65 landen. De beweging wil passie en prestaties van vrouwen in de wereld van het licht promoten, hun zichtbaarheid vergroten en hun werk vieren.

Passie

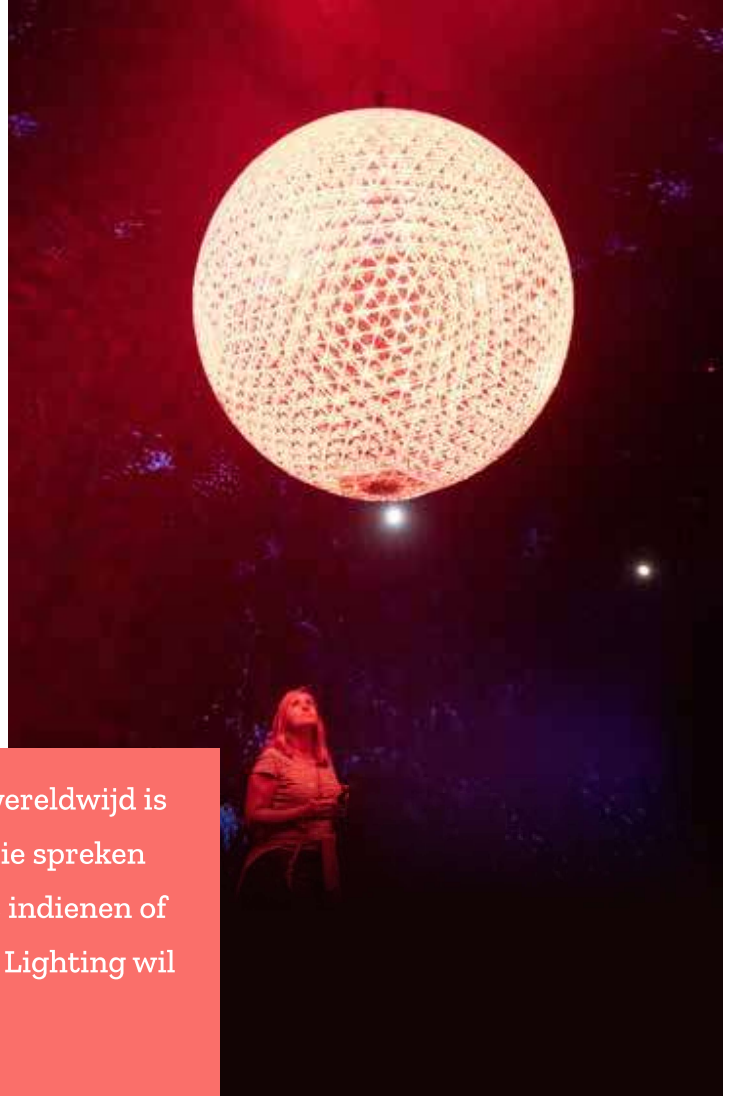
Nielsen studeerde interieurarchitectuur en één van de vakken was lichtontwerp. “Ik had het geluk dat ik een heel gepassioneerde docent had. Hij liet zien wat er allemaal mogelijk was en ik vond het fascinerend dat een ruimte compleet kan veranderen door licht. Je kunt de mooiste stoffen en meubels gebruiken, maar met het verkeerde licht wordt het totaal anders dan bedoeld. Ik vind het magisch dat iets dat zo ongreepbaar is als licht zo’n effect kan hebben.”

Kühne is vanuit haar passie voor licht het vak ingerold door te solliciteren bij een verlichtingsfabrikant. Ze leerde het vak in de praktijk door het gewoon te doen en ook door veel testen van producten op locatie. Ze startte twee jaar geleden als zelfstandig lichtontwerper en brand

ambassador voor een aantal verlichtingsmerken. Het juiste licht op de juiste plaats staat daarbij altijd voorop: “Voor mijn klanten kan dat ook betekenen dat ik tegen ze zeg dat ze iets juist niet moeten doen. Als je in je gebouw bijvoorbeeld veel daglichtinval hebt, maak daar dan gebruik van.”

Prestaties

Nielsen haalt veel voldoening uit projecten die emotie bij mensen oproepen. Voor Trajectum Lumen in Utrecht verlichtten ze een laantje waar betoverend licht én twinkkelende belletjes de bezoeker naar een stil plekje naast de Janskerk lokt. “We kregen een e-mail van een studente. Zij had op die plek voor het eerst met haar vriend gezoend en vroeg of ze een opname van het geluid kon krijgen toen ze een jaar samen waren.” Een ander project waar ze met veel plezier op terugkijkt is Onder de Hofbogen in Rotterdam. Het is een bijzondere plek met creatieve en ambachtelijke bedrijven onder een voormalige spoorlijn, waar ook Beersnielsen is gevestigd. “Dit was vroeger een wijk waar mensen niet graag kwamen”, vertelt Nielsen. “Er was weinig liefde voor de omgeving. Er zijn veel viaducten onder het voormalige spoor door, die donker waren en een onveilig gevoel gaven. Ik heb een aantal onderdoorgangen sfeervol in het licht gezet op een manier die de historie van deze plek weer levendig maakt en daar hebben we hele fijne reacties op gekregen uit de wijk.”

Kühne werd direct in het diepe gegooid bij een van haar eerste projecten. Doordat de lichtadviseur onverwacht was verhinderd, moest ze alleen naar een potentiële klant. "Ik ben maar 1m50 en ik kwam binnen met enorme paaltop-armaturen. De klant zag armaturen binnenkomen en daarachter liep ik. Ik wist dat ik lastige technische vragen zou krijgen, maar door vooraf de producten goed van binnen en van buiten te leren kennen, kon ik de vragen beantwoorden. Daarna volgde het testen van het product op locatie om te zien of het werkt zoals op het lichtplan. Dat is bijna acht jaar geleden en ik kom er nog steeds. Ik bouw vertrouwen op door goed naar mijn klanten te luisteren en door producten en oplossingen vooraf zorgvuldig te beoordelen en te testen, en ik bouw aan langdurige relaties, dat vind ik belangrijk in mijn werk."

Uitdagingen

Nielsen zet zich als ambassadrice van Women in Lighting in voor het lichtvak en de uitdagingen van vrouwen daarin. Zelf kwam ze in haar carrière ook de nodige uitdagingen tegen: "Toen ik na de geboorte van mijn eerste kind weer aan het werk ging, zei mijn baas letterlijk tegen me: 'Moeders zijn niet geschikt om te werken'. Ik heb direct mijn ontslag ingediend en ben vertrokken." Het klinkt misschien stoer, maar voor Nielsen voelde het niet direct zo. "Toch heeft die gebeurtenis me de kracht gegeven om te werken op een manier waar ik blij van word. Wat ik belangrijk vind, is dat je als ouder werk en privé goed kunt combineren en zulke werkplekken zijn er nog steeds niet genoeg." Ze benadrukt dat dit niet alleen in het belang van vrouwen is. "Ik vind dat mannen ook de mogelijkheid en vrijheid moeten krijgen om te kunnen zorgen." Ook Kühne kent de nodige hobbels in haar carrière. "Een werkgever vroeg me of ik het wel zag zitten om heel Nederland door te rijden en hoe ik dat als werkende moeder dacht te combineren met mijn privéleven. Hij voorspelde dat ik het niet langer dan een jaar vol zou houden. Ik ben er uiteindelijk zes jaar gebleven en met succes." Toen er in datzelfde bedrijf op een heel vervelende manier op een ingrijpende privé-gebeurtenis werd gereageerd, vertrok Kühne. Ook voor haar betekende dit een omslag die haar sterker maakte en er uiteindelijk toe leidde dat ze voor zichzelf begon.

Zichtbaar

De twee sterke vakvrouwen zetten zich in voor de Nederlandse tak van Women in Lighting. Nielsen: "Het is een platform om elkaar te leren kennen en te inspireren en om ons vak vanuit diverse invalshoeken te belichten. Het is mooi om met vrouwen van over de hele wereld in contact te komen. Women in Lighting is opgericht door lichtontwerpers Sharon Stammers en Martin Lupton van Light Collective Engeland. Zij zagen dat vrouwen in de lichtwereld het vaak lastig vinden om zichzelf te promoten en dat ze vaak een drempel over moeten om bijvoorbeeld een paper in te dienen." Met Women in Lighting maken zij succesvolle vrouwen zichtbaar door hen te interviewen en als voorbeeld te fungeren voor andere vrouwen. Zij vroegen Kühne welke vrouwelijke lichtontwerpers in Nederland

Internationale ontwerpers in de stand van Women in Lighting op Professional Lighting Design Convention, oktober 2019, Rotterdam

moesten worden geïnterviewd voor de website. Zij droeg vier lichtontwerpers voor, waar zij veel bewondering voor heeft en die haar inspireren. Deze vrouwen vertelden hun verhaal voor de website, die op 8 maart 2019 - internationale vrouwendag - is gelanceerd. Nielsen: "De kracht is dat het zo laagdrempelig is. Women in Lighting is een beweging waarbij je je gemakkelijk kunt aansluiten. Als ambassadrice ben ik het aanspreekpunt in Nederland. We organiseren avonden om elkaar te leren kennen, van elkaar te leren en te bespreken hoe je omgaat met onderwerpen die je lastig vindt." Kühne vult aan: "We zijn voor 2020 plannen aan het maken voor een Women in Lighting-evenement in Nederland om nog meer vrouwen in de verlichting te bereiken, te leren kennen en ervaringen uit te wisselen. We willen ook de jonge generatie lichtontwerpers hierbij betrekken, uitnodigen en inspireren." Women in Lighting is er ook voor lichtdeskundigen uit onder andere

"When we talk about women in design, we should not turn it into a minority issue. We need to honour our heroines because unless they are visible, we will not encourage the next generation of female designers."

- Ilse Crawford (Engelse ontwerpster)

onderwijs, journalistiek en productie. Iedereen die zich hierbij betrokken voelt, kan zich aanmelden op de website. Op dinsdag 10 maart organiseert Women in Lighting een evenement in de stand van Formalighting op Light & Building.

www.womeninlighting.com